

UČITELJSKI TOVARIŠIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravlništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ul. 6/L. Vse pošiljatve je pošiljati franko. Reklamacije so proste pošlaine. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 2312.

Izhaja vsak četrtek. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna šte. 1'50 Din. Članstvo „Pov. UJU — Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglaševanje reklamne notice vseh vrst je plačati po ceniku od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Ideja samoizobrazbe.

Povejmo si odkrito, da smo se — učitelji — prepogosto pustili varati od lepih fraz. Zadnji dogodki nas zopet enkrat potrajajo v spoznanju te grenke resnice. Učiteljstvo ne šteje več kot tedaj, ko ga je vsako do lahko smatral za — quantitativno negligible. Tritisoo ljudi ne upoštevajo tako, kot bi bilo prav, tritisoo ljudi merijo z merili predvojnega dobe, z merili iz onih dni, ko smo bili najboljše na dnu.

Ko to ugotovljamo, si moramo povedati resnico — kakorkoli je neprijetna — da nas pri vsem zapostavljanju gledajo kot polinteligente, kot ljudi, katerih izobrazba je skrajno nedostatna, pa bodisi tudi zgolj v strokovnem pogledu. Tudi v strokovnem! Preštejte vse očitke diletantizma, nezrelosti in česa še vsega nasproti onim, ki hočejo spraviti naše šolstvo višje, pa boste videli, koliko zmoglosti nam pripisujejo!

Ali so očitki o naši polizobrazbi utemeljeni? V nobenem stanu ni popolnih ljudi in tudi v našem ne. Tudi na znanje, ki je le siva teorija, ne damo ničesar; taki heretiki smo in ostanemo. Vendar se stan, čigar glasilo izhaja že 68 let, čigar strokovno glasilo živi pol stoletja, še ni tako zanemaril, da bi njegove pripadnike uvrščali med polizobrazence in da bi z njimi postopali kot s polizobrazenci.

Od prvega začetka učiteljskega stanu so se naši predhodniki zavedali, da je izobrazba, ki so nam jo uradno dovolili, nezadostna in preozka. Kdor je bedel nad nami, je gledal, da nam je zaprl oboje. Dobro je vedel, da je ozkoobzorni človek najboljši hlapček in da ga je najlaže mogoče izrabljati. Od prvega začetka našega stanu pa vidimo, da so se naši najboljši duhovi borili za to, da si učiteljstvo samo pomaga iz duševne bede, da razbije planke, s katerimi so ga hoteli zaplankati. Ideja samoizobrazbe se je rodila takrat, ko so nam predpisali toliko znanja, kolikor ga je bilo treba, da so nam lažje narokovali svojo neomejeno voljo. Kakor rdeča nit se vleče ta ideja skozi dve generaciji učiteljstva. Tudi Cankar jo je videl, ko je govoril po Jermanu, da je vse od Boga, le neumnost ne, in da storimo po njegovi volji, kar storimo proti neumnosti.

O delu učiteljstva za povzdigo lastne izobrazbe pričajo knjižnice, pričajo tečaji, pričajo predavanja, priča podrobno delo v javnosti. Posebno ono delo naše starejše generacije priča, ki je imela pojem naroda v srcu in ne na jeziku, ki je videla narod okrog sebe in preprostost našem kmetu in ki je razumela problem izobrazbe kot vprašanje praktične pomoči slovenskemu ljudstvu pri njegovem gospodarskem in kulturnem napredovanju. Naš stanovski predhodnik je videl v znanju bistvo mimo teorije ter je odklanjal vsako umsko špekuliranje brez prave zveze z življenjem in njegovimi nujnimi dnevnimi potrebami.

Ta prvotna smer samoizobrazbe je, žal, prežgodaj zašla na stranpot. Kakor so smatrali nekdanji taborski rodoljubi za svojo dolžnost, da so se ukvarjali vsi z vsem, s povijanjem sonetov in z razlagami o gnojilnih, tako je tudi učiteljstvo stopilo na tla, ki naj bi pomenjala vsestranstvo, pa so bila v resnici kaos. Pozna se to v naših knjižnicah, v naših društvih, v učiteljskem javnem delu, vsepovsod, kjer se je učitelj udejstvoval. Učitelj je šel po sledovih rodoljubov-universalistov in je izgubil smer. Praktičnost učiteljskega dela je tonila v meglo, ki jo opredeljuje nadučitelj v »Hlapčih« tako-le: »Zaupajmo v vsesplošni napredek, ki je naravna nujnost in ki se ne ustavi nikjer in nikoli! Z drugo besedo, stan je pozabljal, da so vede danes že tako specializirane, da je vse znanost dokaz samo vsestranske nevednosti, pa da zapravlja dragocen čas brez koristi, kdor se ukvarja z vsem in z vsakršnim.

V zadnjih letih je začela prodirati zavest o tem tudi v naših vrstah. Vseznalost se je izkazala v pravi luči, kot tratenje energij, kot pozna dedščina iz one vase zagledane, davno premagane rodoljubarske dobe. Pokazalo se je, da s svojim počenjanjem v resnici ne pridemo preko plehkkih fraz o napredku, ker je izven človekove moči, da bi si osvojil vsaj del vsega obširnega znanja, ki ga objemajo danes vede. Ideja o samoizobrazbi je spet oživela ter prinaša izčiščena onih pojmov, ki so jih drugod že izčistila desetletja. Dokaz oživljenja ideje je pred vsem prizadevanje samoizobrazevalnih krožkov, ki so se razvili med učiteljstvom in ki so skušali prav usmeriti vse delo za kulturni dvig stanu. To delo ima predvsem dve značilni potezi, prvič: proč z onim vseznalostjo, ki samo vara z napihnjanim videzom in ki ne dovede nikamor, in drugič: enotnost v samoizobrazevalno delo, enotnost in intenzivnost!

To je pa mogoče le, ako se snov omeji na ono, kar je najnujnejše, najpotrebnejše. Čuli smo pogosto, da je učiteljstvu najpotrebnejša strokovna izobrazba. Videli pa smo, da so tu in tam najglasnejši zagovorniki takozvane strokovne izobrazbe najtrdovratnejši nasprotniki šolske reforme. Kako je to mogoče? Ali ni tukaj nekaj v neredu? Za strokovno izobrazbo in proti reformi šolstva! To je nasprotje, ki ne more razkri vati večje nesmiselnosti, kajti strokovna izobrazba vendar ne more imeti drugega namena, kot je izboljšanje šole!

Naš poklic in življenje se ne dasta ločiti. Kdor ne pozna življenja, kdor ne razume ustroja družbe, ne more biti dober učitelj. Niti učitelj, kaj šele vzgojitelj! Učiti sicer moremo po suhih predpisih. Kakšni bodo sadovi, je drugo vprašanje. Gotovo je, da smo komaj kaj več kot dinarji, ako delamo le radi predpisov in kakor nam oni določajo. Vsač dan pa lahko ugotovljamo, posebno po mestnih šolah, kako propada prava vzgoja, o kateri imajo starši dnevno manj pojma. In vidimo obnem, kako prazen je ves pouk — pa če je še tako moderno urejen — ako ni gojenec prinesel v učilnico temeljev dobre vzgoje, vzgoje k delavnosti, vestnosti in zmernosti. Ves pouk je ničev, ako ni vzgoja položila trdnih, zdravih temeljev človeka. Tega naš vek ne čuje in se kot Sisif muči, da bi s poukom nadomestil, kar je nenadomestljivo. Z drugo besedo povedano: vidi šolo in ne vidi ničesar izven te, ne vidi življenja.

Šola ima svojo funkcijo. Toda glede nje si mora biti na jasnem učitelj, pa naj je le učitelj, ali naj ima tudi še trohico smisla za vzgojo kot tako. Usodna zmeta našega časa je, da se vzgoja identificira s poukom. Ta zmeta učiteljstva nič ne vzemirja, vajeno, kakor je že, vršiti vse ono, kar ima predpisano. Za vzgojo je šola v resnici mrtva; iz slabo vzgojenih otrok ne more napraviti dobrih in dobrih ne more izrgati iz rok skrbnih staršev. Tako se šola bolj in bolj oddaljuje od življenja in ne rodi tistih sadov, ki bi jih morala. Ako pristojejo k temu še učne neuspehe, ki postajajo — kakor pravijo statistike — katastrofalni, potem smo na jasnem, da gremo v krizo, ki je vedno nevarnejša. Vprašujemo se, čemu taka draga ustanova, čemu vse njeno delo. In upravičeno! Priznajmo si: ako za šolo ni takega interesa, kot bi ga bilo želeli, če se učiteljstvo ne upošteva, kakor bi sami pričakovali, potem smo dolžni pogledati resnici v oči, smo dolžni preiskati vzroke takih nerazveseljivih dejstev. Ako pa hočemo to, si moramo poiskati ključ k razumevanju, moramo dognati, kakšno zvezo ima šola z družbo, kaj hoče družba od nje, kakšno delo pričakuje od učiteljstva. Teh vprašanj pa nam ne bo nihče pojasnil kot edino le družboslovje. Tudi naloge šole more določiti in opredeliti edino le družboslovje, studij razmer in po-

treb človeštva, onih slojev, ki jim ni življenja brez šole.

Navedena resnica je tako enostavna, da bolj ne more biti. Toda prav resnico je treba brez počitka ponavljati. Če pogledamo one naše »samoizobrazevalne« krožke, ki so se ukvarjali n. pr. spletarstvom, vemo, da je treba razorati še mnogo ledine. Ideja samoizobrazbe ni v zmedu vseh mogočih in nemogočih predavanj, ampak v jasnem pogledu na razmere in družbi, na tok življenja, na neizogibne potrebe ljudi, med katerimi hoče učiteljstvo delati. Brez tega bomo hodili prej ko slej zavezanih oči mimo stvari, ki jih bomo videli vsi, le mi še ne.

Ne vemo, koliko bo še treba ponavljati, kar je za mnoge med nami vendar tako jasno, da bolj ne more biti. Tristo in petdeset samoizobrazevalnih sestankov se je vršilo v dobrem pol letu med slovenskim učiteljstvom. Ali je mogoče, da se tako gibanje vzdrži brez organskih vzrokov? Brez pripravljenosti o potrebi samoizobrazbe? Brez globljih življenjskih razlogov? Četa ljudi, ki so vztrajali, je pokazala, da naš stan brez temeljitosti, resne samoizobrazbe ne more držati korak s časom, ne more napredovati, ne more obstati v tekmah, ki ga prinaša nagli družbeni razvoj. Ako je bila naša uradna izobrazba nedostatna že pred desetletji, je toliko šibkejša danes. Česar so se zavedali naši predhodniki že pred pol stoletjem, tega se moramo zavedati tudi danes. Proti ideji samoizobrazbe je klevetnikov. Toda kdor je proti njej, zasluži, da ga krmijo nasprotniki našega stanu s polizobrazencem in da hočejo z njim tudi ravnati kot s polinteligentom. Kdor samoizobrazevalnemu delu med nami nasprotuje, je škodljivec stanu, ker dela proti dvigu učiteljstva, proti njegovim moralnim in gnotnim koristim, proti uveljavljanju v zasebnem in javnem življenju.

Učiteljstvo ima le eno orožje: svoje delo. To delo pa mora vršiti po svoji volji in ne po tujih ukazih. Da bo v svojem delu neodvisno, mora jasno videti in razločno vedeti, kaj hoče. V ta namen pa mora zbrati več znanja, veliko več, kot mu ga odmerjajo njegovi jerobi, tisti, ki želijo imeti v nas polinteligente in še kaj manj. Vprašanje samoizobrazbe je naše največje vprašanje, največje vprašanje posebno našega stanovskega naraščanja, ki ima ves interes, da stan ne leti nazdol, v brezpomembnost in hlapčevsko odvisnost. Nič ni dražjega kot nevednost in ž njo je neločljivo združeno hlapčevanje in izrabljanje. Ideja samoizobrazbe je ideja neodvisnosti in jakosti stanu, je edina pot resničnega napredka, je pogum in bodočnost. Kdor med nami ne more te ideje podpirati, naj je vsaj ne ovira, ako ima sploh še kaj skupnega s stanom, v čigar vrstah se nahaja. To sme učiteljstvo zaradi svojih skupnih koristi zahtevati od njega, ako hoče živeti neodvisno, človeka dostojno življenje, prosto samotnega žiga polizobrazenstva.

Kadrski rok učiteljstva.

Pred sprejetjem zakona o ustrojstvu vojske in mornarice je učiteljstvo odslužilo svojo vojaško obveznost v počitnicah, prekinili mu ni bilo treba službe, ustavljeni mu niso bili službeni prejemki in šteta so mu bila leta, oziroma čas vojaških vežb, odnosno odsluženja roka.

Ker se je zakon o ustrojstvu vojske in z zakonom o civilnih in ostalih državnih uslužbencih, oboje iz leta 1923., vse to izpremenilo, je učiteljstvo ponovno na svojih skupščinah zahtevalo, naj se doseže, da bo zopet odslužilo svoj rok v presledkih v velikih počitnicah, da mu ne bo potreba dati ostavke na državno službo po končanem 21 letu starosti ter, da se mu šteje kadrski rok v napredovanje in v pokojnino.

Na vse številne peticije s strani organizacije je dohajal isti odgovor, ki se je vedno skliceval le na zakon.

Citirali so čl. 42. zakona o ustroju vojske, ki pravi: »Služba v stalnem kadru se začne v onem koledarskem letu, ko dovršuje novinec 21. leto življenja, in traja osemnajst mesecev za vse vrste vojske in stroke.« ter na dopolnilo čl. 49., ki pravi pod točko 1.: »Vkljub členu 42. tega zakona se skrakuje rok službe v stalnem kadru na devet mesecev« in sicer za one, ki imajo gotovo predizobrazbo (med te spada tudi učiteljstvo z maturo), »če opravijo v tem devetmesečnem roku izpit za rezervnega častnika ali če dovrše z uspehom šolo za rezervne častnike.« O preložitvi roka na počitnice niso hoteli oblasti ničesar slišati in so se sklicevale na zakon.

Oprostivte od kadra ni bilo mogoče izposlovati, ker so se oblasti sklicevale na čl. 50. zakona o ustroju vojske, ki pravi: »Služba v stalnem kadru so oproščeni: a) stalno nesposobni; b) začasno nesposobni, če ne postanejo sposobni do dovršenega 25. leta starosti.« nadalje na čl. 51., ki se glasi: »Vojak se odpusti iz stalnega kadra, preden od-

služi rok: a) če postane stalno nesposoben za službo pri vojski; ali b) če postane začasno nesposoben... Stalna in začasna nesposobnost se ugotavlja s strokovno komisijo.« O odpustitvi iz kadra pred odsluženjem roka iz kakih službenih ozirov ni bilo govora, ker se je strogo jemalo v obzir gornja zakonita določila.

Ponovno je pa prosilo učiteljstvo v rešolucijah, da bi se mu dale kake ugodnosti, ko se je pričela izvajati določba, da mora vsak učitelj podati ostavko na državno službo, ko dovrši 21. leto starosti, če je sposoben za vojaško službo, a še ni odslužil roka v kadru. Od ministrstva prosvete so izšli odloki, ki so opozarjali na ostavko učiteljev v teh slučajih ter se je prizadetim skratka ustavila plača v takem primeru. Zaman so bile vse vloge, tudi če prizadeti še ni bil pozvan v kadrsko službo, ker so se oblasti sklicevale na čl. 47. zakona o ustrojstvu vojske, ki pravi: »Nihče ne sme biti državni, samoupravni ali občinski uradnik — če ni odslužil v stalnem kadru obveznega roka, razen če je po odredbah tega zakona stalno ali začasno oproščen vojaške obveze. — Za one, ki niso dovršili 21. leta, ne veljajo odredbe tega člena glede opravljanja samostalnih poslov.« Nadalje je prihajal v poštev čl. 48. voj. zakona, ki se glasi: »Novinec, ki dobi kot začasno nesposoben državno službo, pa se do dovršenega 24. leta spozna za sposobnega za vojaško službo, mora odslužiti predpisani rok v stalnem kadru; zaradi tega se mora odpustiti iz državne službe, dokler ne odsluži svojega roka. Izjeme določa le čl. 52. voj. zak., ki deciderano pravi: »Služba v stalnem kadru se sme novincu odložiti le pod sledečimi pogoji: a) rednemu dijaku na prošnjo, da dovrši študije; pod b) in c) le iz družinskih razlogov; pod č) iz sodno kazenskih razlogov.

Drugi izjem oblasti ni hotela pripoznati in se je striktno držala pri sprejemu v dr-

Izjava.

V smislu sklepa ožjega sosvetja poverjeništva z dne 17. maja 1928 izjavljamu ponovno, da bomo tudi v bodoče objavljali v našem stanovskem glasilu na tkzv. črni deski vse slučaje, ki so v kvar šoli in stanu čim nam bodo javljeni in ugotovljeni.

UJU — POVERJENIŠTVO LJUBLJANA.

zavno službo določil čl. 4. čin. zak., ki se glasi: »Državni uslužbenc ne more postati: ad 5. kdor je že dovršil 21. leto starosti, pa še ni odslužil svojega roka pri vojski ali ni vojaške službe oproščen.«

Z ozirom na gornja zakonita določila organizacijam ni bilo mogoče doseči preložitve kadrskega roka na počitnice, prepričani ni bilo mogoče ostavke na državno službo ter prekinitve izplačil službenih prejemkov, najmanj pa, da bi se kadrska leta štela v napredovanje in pokojnino.

Za poslednje so se poleg učiteljstva potezali tudi vsi ostali državni nameščenci, ker so se čutili s tem prikrajšani napram svojim ženskim tovarišicam.

Ob času seje Glavnega odbora UJU v Beogradu sem imel priliko razgovorjati o tem vprašanju z uglednim tovarišem ref. min. prosv. g. Milanom Rabrenovićem, šefom pers. odd. min. prosv., ki mi je obrazložil isto stališče, kakor ga citira »Ispravka« v zadnji številki »Učiteljskega Tovariša«, namreč: Vojaška oblast je z ozirom na posredovanje min. prosv. pristala na to, da je odpuštila kadrske obveznike v svrhu učiteljske službe in z ozirom na potrebe šole ter jim je dovolila odslužiti kadrski rok v presledkih zaporedno med velikimi počitnicami in na to polagati častniški izpit; prosvetna oblast pa jih je namestila kot državne uradnike učitelje, jim je nakazala plačo ter jim bo štela ta leta v napredovanje in penzijo. Seveda si pridržuje oblast, da namešča začasno učiteljstvo v teh primerih po svoji volji in potrebah šole in službe.

Dasi je prav zadnji pogoj trd za prizadeje posebno če se jih prej ne vpraša glede prehoda iz kadrske v učiteljsko službo, moramo ugotoviti, da nam gornji slučaj kaže nujno službeno potrebo preureditve kadrskega službovanja za učiteljstvo in je v gornjem slučaju podana tudi utemeljitev upravičenosti zahtev učiteljskih organizacij za preureditev kadrske službe za učiteljstvo, ne samo iz ozirov do učiteljstva, temveč pred vsem z ozirom do interesov šole.

Z gornjim slučajem pa je podana tudi nujnost izpremembe tozadevnih določil zakona o ustroju vojske in činovniškega zakona, da dobi gornje stališče in gornji slučaj stabilnost in ne bo kdo pozneje prizadevati tim oporekal pravice glede službenih let za napredovanje in pokojnino.

Ako dosežemo to, da bo na ta način dana tudi redna možnost vsakemu učitelju se koristiti te ugodnosti za učiteljstvo in bo iz izrednega slučaja postalo to redno pravilo, potem bo velikemu delu učiteljstva ustreženo, ker mu ostanajo prejemki in službena leta neokrnjeni ter se izpolni organizacijska zahteva učiteljstva.

V druga meritorna razmotrivanja »Ispravke« se ne spuščam, ker sva s tovarišem poverjenikom Andrejem Skuljem podala svojo »Izjavo« glede ostalih vprašanj že v predzadnji številki. Kot uredniku pa mi je dolžnost posebej zavrnti, da bi imel list namen predočevati kako neistinitost, izključen je vsak dvom v kako zlonamernost in je neravnost ironija govoriti napram nam o draženju verskih in plemenskih štrasti; niti na listu ne moremo pustiti tega odija, ker vsak sum v tem pogledu izpodbija globoka tradicijska lista, katero je sedanja depolitizacijska osnova organizacije prav v tem pogledu še bolj poglobila.

Ivan Dimnik, urednik »Učit. Tov.«

Največja izbira krasnih bluz in otroških obleke KRIŠTOFIČ - BUČAR, LJUBLJANA, Stari trg.

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del so priporočila

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

V boju za osnovne principe moderne demokracije.

Enodušnost sreskih učiteljskih društev za društveno in tiskovno svobodo državljanov — državnih uradnikov.

RESOLUCIJA,

ki je bila soglasno sprejeta na zborovanju okr. učit. društva za ljubljansko okolicico, dne 9. junija 1928 na Vrhniki.

1.

Ob prvi resni preizkušnji, ki jo preživlja naša organizacija izza stanovskega pokreta slovenskega učiteljstva, ki je postavilo to organizacijo na politično nevtralni temelj, izjavljamo enodušno, da bo ta preizkušnja naše stanovske vrste še bolj strnila in je brezuspešen vsak poizkus nas stanovsko razdvojiti.

2.

Edini smo si v motrenju in presojanju zadnjih dogodkov v tem pogledu, da stopa vse drugo po svojem pomenu daleč v ozadje, napram dejstvu, da se je skušala s službenim pritiskom omejiti zakonito nam zajamčena tiskovna in društvena svoboda in to na način, ki bi imel najusodnejše posledice za borbenost in aktivnost organizacije, ako bi nanj pristali in se mu ne bi uprli z vso odločnostjo.

3.

Zato ne moremo dopustiti, da bi se iz katerihkoli razlogov ali ozirov zabrisal načelni značaj in pomen našega obrambnega boja za ogrožene državljanske svobode in ne moremo in ne smemo prej odnehati, preden dosežemo popolno načelno razčiščenje zadeve.

4.

Odklanjamo vsako drugo rešitev, zlasti pa vsak korak, ki bi se razlagal kot kapitulacija ali opravičevanje pod službenim pritiskom. Zahtevamo od vodstva, zlasti še od osrednjega, da vodi našo borbo odločno in pogumno, kakor odgovarja to resnosti stvari in mu zagotavljamo, da bomo stali strnjeno za njim.

5.

Ugotavljamo končno, da vzdržujemo in plačujemo stanovsko glasilo za obrambo in zastopstvo naših stanovskih interesov, zato ne moremo pristati na to, da bi se v njem objavljali dopisi polemičnega značaja, ki so za nas žaljivi, pa naj prihajajo od katerekoli strani.

OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LJUBLJANSKO OKOLICO.

RESOLUCIJA

z dne 2. junija 1928.

1.

Članstvo se v polni meri zaveda, da je »črna deska« prepotrebno sredstvo, s katerim opozarjamo vse učiteljstvo v okviru ustave in drugih zakonov na nezdrave pojave v upravi in stanovskih vrstah.

2.

Nerazumljiv nam je disciplinski postopek, ki se sklicuje na disciplinske prepise drž. uradništva, napram društvenim funkcionarjem, ki imajo pravico in celo dolžnost, da zastopajo želje in vršijo voljo celokupnega članstva.

3.

Protestiramo proti temu, da se vesti o disciplinskih preiskavah objavljajo v političnih listih, ker disciplinske zadeve morajo biti tajne, četudi bi bile opravičene.

4.

Pozivamo vse zainteresirane kroge in merodajne činitelje, da zastavijo ves svoj vpliv v to, da se 1. v bodoče preprečijo slučajni, ki bi jih bilo treba približati na »črno desko«, 2. da dobita tokrat prizadeva tovariša popolno zadoščenje in 3. da zainteresirajo ves jugoslov. stan. in javni tisk v obrambo drž. pravice in vse parlamentarne klube, da iznesejo slične zadeve pred Narodno skupščino.

5.

Stojimo solidarno v strnjelih vrstah za svojim vodstvom, ki mu brezpogojno zaupamo in ga pozivamo, da vztraja neomejeno v boju za načela, ki smo jih proglasili kot vodilna za organizacijo.

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA OKRAJ SLOVENJGRADEC.

Nogavice, flor in svilene v vseh barvah. Največja izbira, najnižje cene. Pletenine, bluze, kravate itd. priporoča modna trgovina **FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Židovska ul. 7.**

KRANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je na svojem zborovanju dne 2. junija 1928 v Smartnem pri Kranju sklenilo popolno solidarnost s poverjeništvom UJU v sedanjem boju in je manifestiralo za zahtevo, da imej vsaka kategorija učiteljstva nadzornike iz lastnih vrst.

UČITELJSKO DRUŠTVO NOVOMEŠKEGA SREZA je odposlalo »Iz vršnemu odboru UJU v Beogradu« sledeči protest: 12. maja 1928 v Novem mestu zborujoče učiteljstvo, smatra, da sta poverjenik A. Skulj in urednik Iv. Dimnik v slučajih »črne deske« odgovorna pred vsako drugo odgovornostjo le tiskovnemu zakonu. Imenovanje oblastnega šolskega nadzornika naj se vzpostavi, ker vztrajamo na načelni zahtevi, da bodi oblastni šolski referent za osnovno šolstvo mož, ki pozna ustroj tega šolstva in ki edini more zastopati interese osnovne šole in njenega učiteljstva — to je osnovnošolski učitelj. Protestiramo tudi proti temu, da se interne službene zadeve učiteljstva iznašajo po dnevnem časopisu. Izvršni odbor UJU — do katerega se obračamo — naj stori vse, da se imenovanima tovarišema popravi storjena krivica in jima da primerno zadoščenje.

Nadaljevalno šolstvo.

—nš Tečaj za učitelje kmetijsko-nadaljevalnih šol in učiteljice gospodinjstvo-nadaljevalnih šol priredi enako kakor mariborski tudi ljubljanski oblastni odbor in bo o vseh podrobnostih na primeren način obvestil učiteljstvo v najkrajšem času. Ljubljanski oblastni odbor hoče težnje učiteljstva upoštevati in je v ta namen povabil k tozadevnemu posvetovanju strokovnjakov tudi zastopnike poverjeništv. Tečaja se bosta prejkone vršila v jesenskih mesecih.

—nš Gospodinjski tečaj v Mariboru. V dneh od 9. julija do 4. avgusta se vrši kakor objavljeno gospodinjški tečaj za učiteljice. Med predavatelji tečaja bo, kakor je bilo objavljeno, tudi tovarišica Jela Premrou.

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe. Poslužite se krojnih tečajev, ki se vršijo mesečno v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potem korespondence, da se izobrazite popolnoma v lastni izdelavi oblek. Cenjenim učiteljskim krojem znižan honorar. Izdelovanje krojev po meri. **Zasebno krojno učilišče, Stari trg šte. 19, Ljubljana, Telefon 2477.**

Splošne vesti.

— **Likvidacija Edinstva za Ljubljano in okolico.** Kakor nam poročajo, je dne 2. t. m. sklenilo sresko društvo Edinstvo za Ljubljano in okolico likvidacijo društva.

— **Glede namestitve učiteljev-vojakov,** ki so došli od kadra je pov. UJU napravilo korake, da bi se dobili za njih namestitve krediti. Kakor smo poučeni, se bi dalo izvesti v to svrhu virnan iz kredita draginjskih doklad in stanarine, ki je polna stavljena v proračun.

— **Okrajna učiteljska konferenca za mesto Ljubljano** se je vršila v soboto, dne 9. junija v Mestnem domu. Gosp. nadzornik Rapè je podal poleg krasno zasnovanega nadzorniškega poročila tudi stvaren in izčrpen referat »O stvarnem pouku v osnovni šoli v zmišlu modernih zahtev po produktivnem delu«. Tov. Pavel Kunaver pa je v Kino Dvor razjasnil vzgojno metodo skavtizma s pomočjo skioptičnih slik.

— **Umetnostna razstava.** Slovensko umetniško društvo je priredilo v Ljubljani v Jarkopičevem paviljonu umetniško razstavo. Razstavili so Tine Kos in pa učitelja D. in N. Vidmar. Prvi je razstavil kiparska dela, med tem ko sta oba Vidmarja razstavila večje število slikarskih del. — Ko človek vstopi v to razstavo se kar oddahne, kajti prenehalo je ono nervozno povojno poizkušanje mlajše umetniške struje, uvesti tudi pri nas posvemo novo moderno umetnost in ekspresionizem. Ta razstava pa nam kaže zopet čist realizem za katerega se edino še navdušuje slovenska publika. Da je razstava dosegla svoj namen, nam priča dejstvo, da je večje število razstavljenih del že prodanih. Razstava traja še do 17. junija.

— **Seja šolskopravnega odseka poverj. UJU v Ljubljani** bo v soboto 16. junija t. l. ob 15. uri v prostorih poverjeništv.

— **Članom kočevskega učiteljskega društva.** Mnogo članov še ni poravnalo obveznosti v zadevi društvene blagajne. Ker moramo biti do 20. t. m. z glavno blagajno na čistem, opominjamo zadnjič zlasti one člane, ki niso bili pri zadnjem zborovanju navzoči, da zanesljivo poravnajo svoj dolg tekom tega meseca. Red in točnost mora biti tudi v tej zadevi. — **Odbor.**

— **Vse člane učit. društva novomeškega sreza,** ki so prestavljeni bodisi v okraju ali v drug okraj prosim, naj potem dopisnice javijo od kod in kam. — **Blagajničarka.**

— **Cenjene tovarišice in tovariše učitelje(ice) vrhniškega okraja** vabim na sestanek na dan sv. Alojzija na Brezovici, da se poslovimo od našega g. nadzornika. Dobrodošli tudi vsi kolegi in kolegije našega sreza. Dohod s popoldanskimi vlaki. — **Zdravko Mikuš iz Brezovice.**

— **45-letnico mature na ljubljanskem učiteljskem praznujejo** letos sledeči še živeči tovariši: Antosiewicz Adolf, nadučitelj v pok. v Klachau-u, Avstrija, Ažman Josip, nadučitelj v pok., Breznica, Bajec Ivan, nadučitelj v pok., St. Vid nad Ljubljano, Christof Josip, lastnik in ravnatelj drž. konc. zasebne šole v Ljubljani, Erker Alojzij, učitelj v pok., Stara Cerkev, Gorazd Fran, mestni učitelj, Ljubljana, Josin Emanuel, pisarniški ravnatelj v pok., Ljubljana, Kabaj Mihael, šolski nadzornik v pok., Begunje nad Cerknico, Luznar Fran, nadučitelj v pok., Primsko, Pehani Friderik, nadučitelj v pok., Trebnje, Pogačnik Naval, operni pevec, Wien, Pirc Avgust, mestni učitelj v pok., Ljubljana, Rozman Fran, učitelj v pok., St. Ilj pod Turjakom in Turk Josip, šolski nadzornik v pok., Radovljica.

— **Maturanti mariborskega učiteljskega iz 1. 1880., 1881. in 1882.** Tovariši ostanimo zvesti naši tradiciji in se udeležimo vsi do zadnjega dne 7. in 8. julija t. l. ter tako pokazimo svojo solidarnost posebno letos, ko se nam pridružijo še letnik 1882. Natančnejši spored sledi. Potreba je pravočasna zglastitev s številom udeležencev. Prenočišča bodo pripravljena za vse pravočasno se priglašene ali privatno ali v gostinah. Nameravan je izlet z avtom v nedeljo popoldne v Rogaško Slatino in nazaj. Udeleženci naj se takoj javijo pri A. P., Maribor, Tattenbachova ul. 26/I. Sklicatelji: Šalamun Šimen, Porekar Anton in Kocbek Franjo.

— **Mariborske maturantkinje** zavoda šolskih sester od leta 1918. Ker je nekaterim kolegijam nemogoče biti 2. julija v Mariboru, se naš sestanek preloži na 4. julija. Ob 10. uri popoldne se snidemo v zavodu šolskih sester v Mariboru. Pridite vse, da praznujemo 10-letnico mature! — O. Serneč Šorli, Maribor, Vilharjeva ul. 6.

— **Maturantje moškega učiteljskega v Ljubljani iz leta 1908.** praznujejo svojo 20-letnico dne 30. junija v Celju. Zbirališče istega dne popoldne v kavarni »Evropa«.

— **Prava kava je strup.** Gorje tistemu, ki se prepriča o tem, kajti bolni živci zagrejo življenje. Zato pije previdni rajši ŽIKO, ki popolnoma nadomesti pravo kavo. Zahtevajte ŽIKO in kuhajte jo pravilno. Navodilo je na vsakem zavitku.

Razpisi služb.

— **Razpisuje se služba šolskega upravitelja na trirazredni osnovni šoli v Rudniku, srez Ljubljana — okolica.** Termin za vlaganje prošnje je kakor ob razpisu služb P. br. 4085/28, ki je objavljen v »Uradnem listu« šte. 51. z dne 26. maja 1928. — **Razpis službe šolskega upravitelja na petrazredni osnovni šoli v Cerkljah ob Krki, srez Krško, se preklicuje.** — **Razpis služb na petrazredni osnovni šoli v Trebnjem, srez Novo mesto,** se izpreminja v toliko, da se poleg službe šolskega upravitelja na omenjeni šoli razpisuje ena služba za učitelja, a ne ena služba za učiteljico. — **Na osnovni šoli v Trzišču, srez Krško, se ne razpisujeta dve službi za učiteljice, ampak dve službi za učitelja in ena služba za učiteljico.**

Pojdite v planine

in na smuk. Ne hodite pa brez pristnih Brajerjevih smučkih čevljev ali pa brez pristnih Brajerjevih »gojarjev«!
J. BRAJER, Ljubljana, Breg šte. 1.

SVILA.

Če se s svilo pravilno postopa, bo izdržala dolgo in se ne bo potrgala niti razpala.

Radi tega svila ne sme priti v vročo vodo, ampak jo je treba nalahno premečkati v mrzli raztopini »RADIONA«.

Ker je »RADIONA« izredno sredstvo za pranje, je tak način pranja popolnoma zadosten, da svilo čisto opere.

Po takem pranju se svila izpere v mrzli vodi, a prvi taki vodi se doda malo kisa, da se pokažejo barve v svojem pravem sijaju.

Posebno važno je, kako se svila suši. — Svilo je treba zaviti v platno in gladiti z likalnikom, ko je še malo vlažna. Tako bo svila ohranila svoj sijaj.

Ferijalni Savez učiteljstva.

— **Odhod v ferijalno učiteljsko kolonijo Bol na Braču.** Kolonija bo otvorena 10. julija. Odhod: 8. julija Ljubljana glavni kolodvor z osebnim vlakom št. 9217 ob 13. uri 18 min. via Novo mesto do Karlovca — prihod v Karlovca ob 18. uri 59 min. Odhod iz Karlovca z brzovlakom št. 1002 ob 21. uri 21 min. (iz Zagreba ob 20. uri 25 min.) — prihod v Split 9. julija ob 7. uri 45 min. — Ob 14. uri s parobrodrom na Bol — prihod na Bol ob 18. uri 30 min.

Gorenjci in Notranjci naj tako potujejo, da pridejo v Ljubljano k vlakom ob 13. uri 18 min.! Štajerci preko Zidanega mosta v Zagreb, iz Zagreba se odpeljejo z zgoraj navedenim brzovlakom! Dolenjci se priključijo vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 13. uri 18 min. V interesu vseh je, da potujemo iz Karlovca do Splita z brzim.

Oni, ki potujejo z osebnim vlakom, potujejo iz Karlovca 8. julija ob 13. uri 23 min. (iz Ljubljane ob 7. uri 33 min.) in pridejo v Split pol ure pred našim brzovlakom in nas čakajo na kolodvoru. Kdor zamudi zgoraj navedene vlake: parobrod iz Splita do Bole vozi vsak dan ob 14. uri razen nedelj in praznikov in mi brzojavji. — Naslov po 5. juliju: M. S., šef učit. kolonije Bol-Brač.

Vsak vzame s seboj dve rjuhi in blazino! Ne pozabite fotografov in glasbenih instrumentov! Uredite svoje letoletne potrebščine po principu: najpotrebnejše. — **Potrdila vplačil prinesite s seboj radi kontrole.** — Za vse informacije na razpolago do 1. julija. Do vselega svidenja! — **Mrovlje.**

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

— **oio Delo po krožkih:**

342. **Sv. Barbara v Halozah:** IV. 24. maja. Od 27 članov 14. Tov. Vittori: »O rokotvorstem pouku«. — Četrto poglavje iz 2. broš. Prihodnji sestanek 14. junija.

343. **Negova:** I. 30. maja. Od 5 članov 5. Navodila. Izvenšolsko delo učiteljstva. Tri poglavja 1. brošure. Prihodnji sestanek 15. junija.

344. **Ljutomer:** V. 31. maja. Od 17 članov 4. Iz družboslovja. Prihodnji sestanek 14. junija.

345. **Kapela:** I. 24. maja. Od 6 članov 6. Navodila in okrožnice poverjeništv. O izvenšolskem delu učiteljstva. Prihodnji sestanek 7.

346. **Sv. Križ:** IV. 24. maja. Od 14 članov 11. Tov. Tratar: »Ideološke smernice našega udruženja«. Prihodnji sestanek 7.

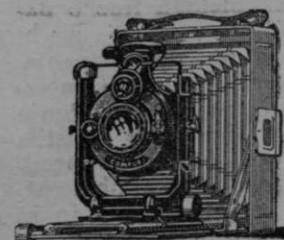
347. **Sv. Jurij-Sv. Duh:** V. 27. maja. Od 19 članov 16. Tov. Žerjav: »Inteligenčna preizkušnja otrok«. Prihodnji sestanek 21. jun.

348. **Gornja Radgona:** III. 24. maja. Od 19 članov 5. Zadnja okrožnica poverjeništv. Prihodnji sestanek 4. junija.

349. **Sv. Tomaž:** II. 24. maja. Od 11 članov 7. Sedmo poglavje »Iz družboslovja«. Prihodnji sestanek 14. junija.

350. **Črnomelj:** V. 11. aprila. Od 29 članov 11. Zadnja okrožnica poverjeništv. Prvih 5 poglavij 2. brošure. Prihodnji sestanek 24. junija.

351. **Kranj:** IV. 19. maja. Od 22 članov 12. Zadnja okrožnica poverjeništv od 2. maja. Prihodnji sestanek 21. junija.

Novi ilustriran cenik fotografskih aparatov in potrebščin je ravno kar izšel. Na razpolago je interesantom gratis in poštine prosto.

Drogerija, GREGORIČ Ljubljana, Prešernova 5.

Mladinska Matica je dosegla 13.000 članov. Književni dar mladini obsega 39.000 knjižic. Knjige bodo te dni razposlane.

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

= **DOLNJELEDAVSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** ima svoj redni občni zbor v soboto 23. junija ob 10. uri v Dobrovniku z navadnim dnevnim redom.

= **PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** zboruje dne 21. junija t. l. ob 10. uri v Mladiki v Ptuj. K predpisanim točkam dnevnega reda se doda še volitev delegatov za pokrajinsko in državno skupščino ter volitev knjižničnega odbora za združeno sresko knjižnico. Radi važnosti dnevnega reda je dolžnost vsake tovarišice, vsakega tovariša, da se zborovanja sigurno udeleži. Predpisa na maša ne sme biti vzrok odsotnosti.

= **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOČEVSKI OKRAJ** zboruje dne 17. junija 1928 v osnovni šoli v Dobropoljah po prihodu jutranjega vlaka s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila in dopisi. 2. Predlogi in navodila delegatov za pokrajinsko in državno skupščino. 3. Statistika izvenšolskega dela. 4. Krožki. (Voditelji krožkov naj zberó podatke). 5. Slučajnosti.

= **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA OBA MARIBORSKA SREZA** zboruje v nedeljo 17. junija ob 10. uri v mali dvorani »Narodnega doma«. Na dnevnem redu so važne društvene in organizacijske zadeve. Poravnajte članarino.

Poročila:

+ **CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo dne 12. maja t. l. v Vojniki.

I. **Situacijsko poročilo.** Učiteljstva v okraju 165, članstva 160, prisotnih 84.

Predsednik tov. Gosak je omenil množico važnih šolskih in stanovskih vprašanj; k nekaterim je podal pojasnila tudi povabljeni — iskreno pozdravljeni poverjenik tov. A. Skulj. O seji širjena sosveta v Mariboru je podal stvarno kritično poročilo tov. Volavšek.

Sprejete so bile resolucije:

1. Pridružujemo se v polni meri resoluciji okrajnih učiteljskih društev ljubljanske oblasti, ki zahteva polno osemletno šolsko obveznost. Pričakujemo, da slovenska javnost s svojimi zastopniki v parlamentu ne bo dopustila nobene okrnitve našega šolstva, ki naj se nemoteno razvija naprej, kakor to zahteva kulturni nivó našega naroda.

2. Ker so oblastne samouprave prevzele upravo bolnic in je s tem nastala nevarnost, da se ukine brezplačno lečenje državnih nameščencev in istih, prosimo poverjeništvu UJU Ljubljana, da izposluje pri obeh oblastnih odborih Slovenije ohranitev dosedanjih pravic.

3. Predlog novega šolskega zakona predvideva celibat za učiteljice, ki se ne poročé z učitelji. Konstatujemo, da to stališče ne obstoja v nobeni kulturnejši državi, proti se človečanskemu pravu žene in javnemu čutu pravice. Obsojamo to stališče kot nazadnjaško, nevredno 20. stoletja, in proti njemu najodločneje protestiramo.

II. **Samozobrazba.** Vsi krožki v okraju delujejo. Članstvo se je izjavilo za združitev okrajnih učiteljskih knjižnic v oblasti.

III. **Šolska reforma.** Tov. predsednik je poročal o sestanku za kmetijsko in gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo.

Tov. poverjenik je razpravljaj »O bistvu šolskih vrtov«, kjer je naglašal zlasti važnost praktičnega načina pri pouku v vseh panogah kmetijstva.

IV. **Slučajnosti.** Nato je pojasnil stanje šole, stanu in organizacije v državi, pokazal na vrsto še nerešenih točk ter bodril k smotrenemu skupnemu delu. Članstvo je po debati soglasno sprejelo resolucijo, objavljeno v 44. številki »Učit. Tovarisha«.

+ **LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo dne 19. aprila ob 7. uri zvečer v risalnici šentjakobske šole. Od 212 članov je bilo navzočih 39.

1. **Situacijsko poročilo.** Tov. predsednik Mlekuž je poročal o zadnji seji širjega sosveta. (Poročilo je bilo med tem že objavljeno v »Tovarisha«). — Sklene se nabaviti knjigo »Der Sinn des Lebens«, ki jo priporočá poverjeništvu v eni svojih okrožnic. — Predlog poverjeništvu, da se ustanovi oblastna znanstveno-pedagoška knjižnica s sedežem v Ljubljani, je soglasno sprejet.

2. **Volitev delegatov za pokrajinsko in državno skupščino.** Tovariš Pahor priporočá predvsem razgovor o dolžnostih delegatov, ki naj dobe od svojega društva striktna navodila, po katerih se morajo ravnati glede raznih predlogov, ki pridejo na skupščinah in pošte. Z ozirom na to zavzame zbor stališče glede najvažnejših vprašanj: 1. Društvena članarina ostane ista; 2. prispevek za pevski odsek ostane kot doslej; 3. predlogi glede org. tiska bodo pred skupščino objavljeni v »Tovarisha«, nakar se bodo delegati sestali in se sporazumeli; 4. povišanje članarine centrali v Beogradu od 10 na 15 Din od člana za 1 leto (za Dački dom) se odkloni ter ostane ista kot dosedaj.

Nato so se vršile volitve. Izvoljeni so bili sledeči delegati oziroma njih namestniki: za pokrajinsko skupščino v Celju: 1. Polak Janko, 2. Vode Angela, 3. Čeh M., 4. Hreščak Al., 5. Pahor Jože. Namestniki: 1. Likozar Ana, 2. Levec Ana, 3. Puhar Karel, 4. Lavrič, 5. Polak Marija. Za državno skupščino: 1. Kumelj Metod, 2. Mihelič Josipina, 3. Engelman Mira, 4. Hreščak Alojzij, 5. Pahor Jože. Namestniki: 1. Sežun Andrej, 2. Zupančič Drago, 3. Lebar Ana, 4. Franke Helena, 5. Cegnar Ivanka.

+ **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOČEVSKI OKRAJ** je zborovalo dne 12. maja 1928 v Kočevju.

Statistika. Število učiteljstva v okraju 158; število članstva 90; udeležencev 65.

Situacijsko poročilo. Tov. predsednik otvori zborovanje in omenja, da se dnevni red dopolni z referatom tov. Rupnika o različnih tipih moderne delovne šole. Omenja nadalje nekaj internih stanovskih zadev. Poroča o združitvi vsega učiteljstva, o preobrazbi društva Učit. konvikt v zadrugo in prispevek oblastnega odbora istemu. Odborniki okrajnih učiteljskih knjižnic in sreski šolski referent naj se izjavijo o ustanovitvi oblastnih učiteljskih knjižnic iz sedanjih okrajnih. Poroča o občnem zboru Slovenske šolske Matice in o zbirki članov za »Mladinsko Matico« v našem okraju. Priporočá društvo Samopomoč. Omenja o novem projektu šol. zakona paragraf, kjer hočejo uvesti štiri-letno obvezno šolanje. Nadalje sporoča poziv poverjeništvu, da mora biti vsaka notica v listih podprta z dokazi. Na »črno desko« pri bija organizacija nepravilna ravnanja. Radi nekaterih notic sta prišla tovariša poverjenik in urednik v disciplinarno preiskavo. Naše društvo je z njima solidarno. Vsaka krivica mora biti obelodanjena. Pojasnjuje slučaj, ko so bili na »črni deski« tudi naši nadzorniki. Organizacija ne napada oseb, brani le princip. Sprejeta je bila resolucija, ki je priobčena v 46. številki »Učit. Tov.«.

Samozobrazba. Tov. predsednik poziva članstvo, da vztraja pri delu v krožkih.

Šolska reforma. Tov. Rupnik poda prav vzoren referat o »Novi šoli«. Obrazloži vse tipe modernih delovnih šol za oživotvorenje nove, boljše šole.

Tov. Kmet poda zanimivo poročilo o pedag. internac. kongresu v Berlinu.

O izvenšolskem delu članstva se ni razpravljalo, ker ni bilo več časa.

Slučajnosti. Sprejet je predlog glede izobraževalnega tečaja za celo organizacijo, ki naj bi se vršil v Kočevju.

Tov. predsednik opominja članstvo na redno plačevanje članarine, ker ima društvo obveznosti.

Foto-aparate kupite najboljšé pri Fr. P. Zajec, optik Ljubljana, Stari trg 9.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdeltovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiakarija — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje. —

+ **GORNJEGRAJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO** je zborovalo 5. maja na Ljubnem.

I. **Situacijsko poročilo** poda predsednik. — V našem okraju je brez Šmartnega ob Paki in samostanske šole v Nazarju skupno z upokojenci 40 učiteljev(ic). Včlanjenih je sedaj (pristopili še pri zborovanju) 36 tovarišev(ic).

Predsednik poda poročilo o stanju poverjeništvu napram Učiteljski tiskarni in splošno stanje udruženja. Pri tem se z zadovoljstvom vzame na znanje likvidacija Edinstva. Kratko se je razlozilo personalne zadeve z ozirom na »črno desko«.

O okrajnih učiteljskih knjižnicah se stavi poseben predlog na poverjeništvu. — Sprejme se tudi predlog, da se v poverjeništvu voli pismeno.

II. **Samozobrazba.** Med tem, ko je moziški krožek imel dva sestanka, se druga dva krožka še nista udeleževala. Pri tem se povdarja, da se brošur ne sprejema več, temveč se naj pošlje vsakemu krožku le po en izvod na ogled, pozneje pa se jih eventuelno več naroči.

III. **Šolska reforma.** Obravnava se uvedba novih knjig s posebnim ozirom na Lavtar-Cernejve računice. Sklep: Knjige naj se ne menjujejo prepogosto. Učitelju pustiti proste roke v šoli. Glavno je, da se doseže smoter.

IV. **Izvenšolsko delo.** Ker sem dobil podatke samo o eni šoli, se o tem ne razpravljá. Centrali UJU se da enkratni prispevek 5 Din.

V. **Slučajnosti.** V sled obilega gradiva se odloži na prihodnje zborovanje v juniju več razprav.

Poverjeništvu za Šolsko Matico prevzame tovariš Viher na Ljubnem.

Tovariš Lužnik predava o reformi pisanja in ugotavlja, da lepa pisava vedno bolj gineva ter se uveljavlja individualna. Povdarja estetske momente pisanja.

+ **ZBOROVANJE UČITELJSKEGA DRUŠTVA ZA KOZJANSKI OKRAJ** se je vršilo dne 10. marca na Pilštanju.

Tov. predsednik otvori zborovanje in pozdravi vse navzoče. Ob tej priliki izražá svoje veselje in zadovoljnost, da se je udeležilo zborovanja kljub slabemu vremenu tako lepo število članov. Nato preide na dnevni red.

Zapisnik o občnem zboru, ki se je vršil dne 14. januarja 1928 v Kozjem se prečita in odobri.

Prečitajo se sledeči dopisi: a) Dopis Pedagoške centrale za mariborski oblast, v katerem se vabijo vsa društva h korporativnemu pristopu. Na predlog tov. Slavca se naj pristopi prostovoljno. Za pristop se javi več članov. b) Okrožnica poverjeništvu UJU Ljubljana, da se ne smejo vršiti zborovanja tako, da bi bili trije dnevni skupaj pouka prosti, se vzame na znanje. c) Prečita se okrožnica poverjeništvu UJU Ljubljana o likvidaciji učiteljskega društva Edinstvo in o vstopu teh članov v UJU.

Tov. Hernalis poda svoje globoko zasnovano predavanje: Individualizem in ženo, za katero je žel splošno priznavanje in zahvalo.

O zemljepisnem pouku v osnovni šoli poročá tov. Slavec. Za njegovo zanimivo in poučno predavanje se mu tov. predsednik v imenu vseh navzočih priščno zahvali.

Tov. Rudolf Zupančič poročá o sestanku delovne šole in o občnem zboru Pedagoške centrale, ki se ga je udeležil dne 1. marca v Mariboru. Na predlog tov. Slavca pristopijo vsi člani Jugoslov. Matice k podružnici Jugoslov. Matice v Kozjem.

Nove knjige.

—k Slovenska Matica v Ljubljani. Po presledku nekaj let je izdala Slovenska Matica zopet svoje redne publikacije. Letos so izšle Izidor Cankar: Zgodovina likovne umetnosti v zahodni Evropi (2. snopič); Bernhard Shaw: Sveta Ivana in pa dr. Janez Menčinger: Izbrani spisi V. zvezek (Moja hoja na Triglav). Tem rednim publikacijam je pridejana še »Češka antologija, uredil dr. Iv. Lah. Vsi člani dobijo označene knjige potom poverjenikov. Nečlani jih naj naroče direktno pri Slovenski Matici v Ljubljani.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—

KAJ PRAVI OCENJEVATELJ P. FLERE: TOVE KNJIGE »PRIRODNE SILE« O METODI TE KNJIGE?

»Metodični postopek je pravilen. V metodičnem oziru so velike važnosti vsakemu odstavku pridejane vaje in utrditve; saj se v njih prav lepo zrcali princip delovne šole, katerega pisatelj z veliko spretnostjo uporablja, kjerkoli se mu nudi prilika, kar kažejo njegova neprestana povelja: glej, opazuj, napravi, napiši, izračunaj, izmeri itd. — Kar zadeva jezika, odgovarja sposobnostim mladine osnovnih šol.« (Dr. S. Dolar).

Knjigo »Prirodne sile in njihova uporaba« Pavla Flereta je na osnovi mišljenja Glavnega prosvetnega sveta S. Br. 579/27 ministrstva prosvete s svojim odlokom O. N. Br. 62.950/27 odobrilo kot pomožni učbenik za prirodoslovje v višjih šolskih letih osnovne šole. Izdala in založila jo je Učiteljska tiskarna in založila jo je Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Pripominjamo, da je to edini odobreni slovenski učbenik za prirodoslovje v osnovnih šolah.

Kateri tovariš(ica), prideljen pisarni prosvetnega referata v mariborski ali ljubljanski oblasti, bi zamenjal svoje mesto z enakim v Mariboru. Ponudbe na upravo lista pod »Pisarna Maribor«.

ORIENT
LAKI, COPICI, TERPENTIN, FIRNEZ, STROJNO ODE, PRAŠNO ODE, UMETNIŠKE BARVE, TOVARSKE BARVE, TUBE BARVE, FIŠNE ODNATE BARVE
PRODAJALNA DUNAJSKA C. 14 LJUBLJANA
POLEOTRGOVINA SCHNEIDER EVEROVŠEN
PRVOVRSTNI MATERJAL—NIZKE CENE!!

Za Dečvo!

Pravilni narodni nageljnov Dečvin vzorec.

Zahtevajte ga pri vseh trgovcih.

Propaganda Dečva. Jugoslavska Matica.

Najcenejše in najmodernejšé

damsko perilo vseh vrst iz trpežnega blaga in lepe izdelave po konkurenčnih cenah si nabavite v spec. trgovini damskega perila
Amalije Zorčič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

Najboljšé in zelo trpežno blago

za moške in ženske obleke, sukno, hlačevino, volнено blago, plavino, cefir, platno, robce, nogavice, gotovo obleko in perilo kupite najceneje le v veletgovini

I. N. ŠOŠTARIČ, MARIBOR
Aleksandrova cesta št. 13.

Fink-Kožuh:

„Zweites Lesebuch“

izide te dni v založbi LJUDSKE TISKARNE v Mariboru.

Cena 20 dinarjev

Knjigarne in papirne trgovine dobe primeren popust.

Hotel TRATNIK

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25
priporočá lepe zračne sobe.

„Pri Tičku na Gričku“

vedno
izborne pijače, dobra kuhinja.
Na vrtu lep prostor za balincaenje.

Modni atelje

N. I. Bianchi

Ljubljana, Sv. Petra c. 44
izvršuje najmodernejšé obleke za dame in gospode po konkurenčnih cenah.

L. MIKUŠ
LJUBLJANA
MESTNI TRG št. 15

DEŽNIKI

Na malo. Na veliko.
Ustanovljeno leta 1839.
Telefon št. 2.282.

Knjigarna, umetnine, muzikalije
Goričar & Leskovec * Celje
Zaloga papirja i pisalnih potrebščin

Priporočila: Brinar: Domoznanstvo, zemljepisni podatki in zgodov. slike kraljevine SHS. Din 20.—. Kočvar: Mlinarjev Janez, 6. natis, nevez. 12.—, vez 18.— Din. Pečnik dr. K.: Jetika, današnje strogo znanstveno moderno zdravljenje jetike Din 14.—. Remec AL: Iz moje domovine, mlade povesti Din 18 do 24.—. Rohman: Kmetijsko gospodarstvo, Din 26 vezan. Jančič Ivo: Risanje za 1.—7. šolsko leto Din 120. Kocbek: Vodič Savinjskih Alp, platno vez. Din 125. Orožen J.: Zgodovina Celja, I., II. del, nevezana po Din 28.—.

MEHANIČNO UMETNO VEZENJE

zaves, pregrinjaj, perila i. t. d. — Entlanje, ažuriranje, tamburiranje, prebadanje šablon, predtiskanje ženskih ročnih del. — Narodni in najnovejši vzorci.

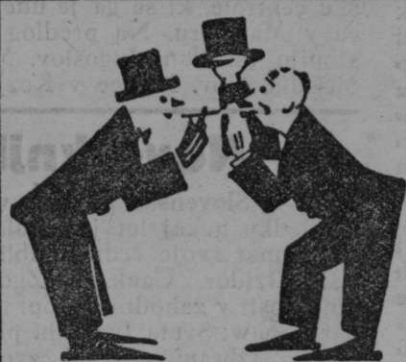
MATEK & MIKEŠ, LJUBLJANA
Dalmatinova 13. Poleg hotela Štrukelj.

Pelikan

Zaloga barv, tušev in radirk

GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.

Povsod na zalogi. Tiskovine na zahtevo.

Najboljši in najcenejši nakup za gospode v posebnem oddelku tvrdke

A. ŠINKOVEC nasl.
K. SOSS
LJUBLJANA

A. Škedelj, Ljubljana, Stari trg 11a

priporočila po najnižjih cenah:

šolske in pisarniške potrebščine, razglednice
Na drobno! in papir. Na debelo!

Priporočamo tvrdke, ki inserirajo v našem glasilu!

P. n.

Šolam in šolskim upraviteljem
vljudno priporočam

vse vrste šolskih zvezkov iz najboljšega brezlesnega papirja. — Sprejemam tudi vsa druga v knjigoveško stroko spadajoča dela.

ANTON JANEŽIČ
LJUBLJANA, FLORJANSKA 14.

KNJIGOVEZNICA IN INDUSTRIJA
ŠOLSKIH ZVEZKOV.

VELIKA IZBIRA RAZLIČNEGA LODNA
IN ŠEVIJOTA ZA ŠPORT IN TURISTIKO!
A. & E. SKABERNE, LJUBLJANA

AGASTRAUN

TRGOVINA DEŽNIKOV
LJUBLJANA
MEŠERNOVA UL. 37. 42.

Trgovina dežnikov
in solčnikov
se priporočila za obilen obisk.

Kamnoseški
izdelki iz marmora
se dobe pri

Alojziju Vodniku
kamenarskem mojstru
v Ljubljani
Kolodvorska ulica.

Cerkvene in pohištvene oprave
ter spomeniki iz marmora, granita in sijenita, mlinski kamni.

Zivo apno iz lastnih kamnolomov.

Ne pozabite, da kupite lahko vse, kar rabite, brez denarja — na ugodne obroke

ako se obrnete na organizacijo ljubljanskih trgovcev, ki Vam bo omogočila, da kupite to, kar želite **poljubno skoraj v vseh ljubljanskih trgovinah.**

Na ta način si lahko izberete prvovrstno blago in sicer: obleko, manufakuro, modno blago, krzno, čevlje, dežnike, perilo, pohištvo, kuhinjsko opremo in železino, steklo in porcelan, volno, nogavice, kolesa, papir in pisar. potrebščine, pisalne in šivalne stroje, radio, fotografske aparate itd.

in kar je glavno brez vsakega poviška pri cenah.

Plačate pa pri zadrugi s položnicami v mesečnih obrokih, ki ste jih sami z zadrugo dogovorili. Izrečno povdarjamo, da zadruga ne prodaja ničesar, ona Vam le hitro in diskretno dovoli potreben kredit, na podlagi katerega lahko kupujete pri trgovcih, ki so člani zadruge. Ako se hočete poslužiti tega novega sistema, zahtevajte takoj od zadruge potrebna pojasnila in prospekte.

KREDITNA ZADRUGA DETAJLNIH TRGOVCEV V LJUBLJANI
Selenburgova ulica 7, I. nadstr.

Kupi takoj!

Plačaj pozneje!

Šolske zvezke, pisanke, spisovnice, risanke vseh vrst izdeluje v lastni tvornici in priporočila
Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Prodaja jih v korist Učiteljskega doma v Mariboru in Učitelj. konvikta v Ljubljani.